

DECYZJE

DECYZJA RADY (UE) 2019/2106

z dnia 21 listopada 2019 r.

w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Wspólnego Komitetu ustanowionego Umową między Unią Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie powiązania ich systemów handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, w odniesieniu do zmiany załączników I i II do umowy

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1 w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z decyzją Rady (UE) 2017/2240 ⁽¹⁾ w dniu 23 listopada 2017 r. podpisana została Umowa między Unią Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie powiązania ich systemów handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych ⁽²⁾ (zwana dalej „umową”).
- (2) Umowa ta została zawarta decyzją Rady (UE) 2018/219 ⁽³⁾. Art. 2 ust. 2 tej decyzji przewiduje, że instrument zatwierdzenia Unii zostanie przekazany dopiero wtedy, gdy Konfederacja Szwajcarska wprowadzi w życie wymagane przepisy rozszerzające jej ETS na lotnictwo oraz zostanie odpowiednio zmieniony załącznik I część B do umowy.
- (3) Art. 13 ust. 2 umowy przewiduje, że Wspólny Komitet może podjąć decyzję o zmianie załączników do umowy.
- (4) Na posiedzeniu w dniu 5 grudnia 2019 r. Wspólny Komitet ma przyjąć decyzję dotyczącą zmiany załączników I i II do umowy.
- (5) Należy ustalić stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii w ramach Wspólnego Komitetu w odniesieniu do zmiany załączników I i II do umowy, gdyż załączniki będą wiążące dla Unii.
- (6) Gdy Wspólny Komitet zmieni odpowiednio załączniki I i II do umowy w celu uwzględnienia istotnych zmian w prawodawstwie, w tym odpowiednich szwajcarskich przepisów rozszerzających ETS Szwajcarii na lotnictwo, uznaje się, że warunki powiązania określone w umowie zostały spełnione i że w związku z tym Unia powinna przekazać Konfederacji Szwajcarskiej instrument zatwierdzenia.
- (7) Stanowisko Unii w ramach Wspólnego Komitetu powinno zatem być oparte na dołączonym projekcie decyzji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii w ramach drugiego posiedzenia Wspólnego Komitetu ustanowionego Umową między Unią Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie powiązania ich systemów handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, w odniesieniu do zmiany załączników I i II do umowy, polega na poparciu przyjęcia przez

⁽¹⁾ Decyzja Rady (UE) 2017/2240 z dnia 10 listopada 2017 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii, i tymczasowego stosowania Umowy między Unią Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie powiązania ich systemów handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz.U. L 322 z 7.12.2017, s. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 322 z 7.12.2017, s. 3.

⁽³⁾ Dz.U. L 43 z 16.2.2018, s. 1.

Wspólny Komitet zmian do tych załączników określonych w dodatku do projektu decyzji Wspólnego Komitetu, który załączono do niniejszej decyzji.

Przedstawiciele Unii we Wspólnym Komitecie mogą uzgodnić niewielkie zmiany techniczne tych załączników bez konieczności przyjmowania przez Radę kolejnej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Niniejsza decyzja zostaje opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia 21 listopada 2019 r.

W imieniu Rady
H. KOSONEN
Przewodniczący

PROJEKT

DECYZJA NR 2/2019 WSPÓLNEGO KOMITETU USTANOWIONEGO UMOWĄ MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ A KONFEDERACJĄ SZWAJCARSKĄ W SPRAWIE POWIĄZANIA ICH SYSTEMÓW HANDLU UPRAWNIENIAMI DO EMISJI GAZÓW CIEPLARNIANYCH

z dnia ...

zmieniająca załączniki I i II do Umowy między Unią Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie powiązania ich systemów handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych

WSPÓLNY KOMITET

uwzględniając umowę między Unią Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie powiązania ich systemów handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych ⁽¹⁾ (zwaną dalej „umową”), w szczególności jej art. 13 ust. 2,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Art. 11–13 umowy są tymczasowo stosowane od jej podpisania w dniu 23 listopada 2017 r.
- (2) Art. 13 ust. 2 umowy przewiduje, że Wspólny Komitet może dokonać zmian w załącznikach do umowy.
- (3) Dodatek do niniejszej decyzji zawiera zmiany do załączników I i II do umowy aktualizujące odpowiednie aspekty pierwotnych załączników I i II uzgodnione w 2015 r. Przewidziano w nim również tymczasowe rozwiązanie służące uruchomieniu powiązania między ETS UE i ETS Szwajcarii.
- (4) Zgodnie z załącznikiem I część B do umowy Unia powinna zgodnie z art. 25a dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/87/WE ⁽²⁾ zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/410 ⁽³⁾ wyłączyć loty z lotnisk znajdujących się na terytorium Szwajcarii z zakresu ETS UE. Nie ma to wpływu na objęcie operatorów statków powietrznych systemem ETS UE, w oparciu o załącznik I do dyrektywy 2003/87/WE, który przewiduje, że kategoria działań, do których ma zastosowanie dyrektywa 2003/87/WE, obejmuje wszystkie loty, które kończą się lub rozpoczynają na lotnisku znajdującym się na terytorium państwa członkowskiego.
- (5) Załącznik I do umowy powinien zostać poddany przeglądowi zgodnie z art. 13 ust. 7 umowy, aby zachować obecną zgodność systemów ETS UE i ETS Szwajcarii w okresie rozliczeniowym 2021–2030. Zapewni to, by w wyniku przeglądu załącznika I do umowy została przynajmniej zachowana integralność odpowiednich krajowych zobowiązań Unii i Szwajcarii w zakresie redukcji emisji oraz integralność i prawidłowe funkcjonowanie ich rynków emisji dwutlenku węgla. Należy zapobiegać ucieczce emisji i zakłóceniom konkurencji między powiązanymi systemami,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Załączniki I i II do umowy zastępuje się tekstem znajdującym się w załącznikach I i II do niniejszej decyzji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 322 z 7.12.2017, s. 3.

⁽²⁾ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/410 z dnia 14 marca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia efektywnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych oraz decyzję (UE) 2015/1814 (Dz. U. L 76 z 19.3.2018, s. 3).

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem wejścia w życie umowy.

Sporządzono w ...

W imieniu Wspólnego Komitetu

Sekretarz ze strony Unii Europejskiej

Przewodniczący

Sekretarz ze strony Szwajcarii

DODATEK

„ZAŁĄCZNIK I

KRYTERIA PODSTAWOWE

A. Kryteria podstawowe dotyczące instalacji stacjonarnych

Zgodnie z propozycją rządu Szwajcarii niniejsza sekcja zostaje poddana przeglądowi zgodnie z art. 13 ust. 7 niniejszej umowy, aby zachować obecną zgodność systemu ETS UE i ETS Szwajcarii w nowym okresie rozliczeniowym 2021–2030. Wspólny Komitet zapewnia, aby w wyniku przeglądu niniejszej sekcji zachowana została co najmniej integralność odpowiednich krajowych zobowiązań stron do redukcji emisji oraz integralność i prawidłowe funkcjonowanie ich rynków emisji dwutlenku węgla. Zapobiega się ucieczce emisji i zakłóceniom konkurencji między powiązаныmi systemami.

	Kryteria podstawowe	W odniesieniu do ETS UE	W odniesieniu do ETS Szwajcarii
1	Obowiązkowy charakter uczestnictwa w ETS	Uczestnictwo w ETS jest obowiązkowe w przypadku instalacji prowadzących działania i emitujących gazy cieplarniane, które wymieniono poniżej.	Uczestnictwo w ETS jest obowiązkowe w przypadku instalacji prowadzących działania i emitujących gazy cieplarniane, które wymieniono poniżej.
2	ETS musi obejmować co najmniej działania określone w:	— załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE, w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.	— art. 40 ust. 1 oraz załącznik 6 do rozporządzenia dotyczącego CO ₂ , w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.
3	ETS musi obejmować co najmniej gazy cieplarniane określone w:	— załączniku II do dyrektywy 2003/87/WE, w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.	— art. 1 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego CO ₂ , w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.
4	Określa się pułap dla ETS, który jest co najmniej tak rygorystyczny jak pułap określony w:	— art. 9 i 9a dyrektywy 2003/87/WE, w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy. Współczynnik liniowy redukcji wynoszący 1,74 % rocznie wzrośnie do 2,2 % rocznie począwszy od 2021 r. i będzie miał zastosowanie do wszystkich sektorów zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/410, w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.	— art. 18 ust. 1 i 2 ustawy dotyczącej CO ₂ — art. 45 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego CO ₂ w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy. Współczynnik liniowy redukcji wynosi 1,74 % rocznie do 2020 r.
5	Mechanizm stabilizacji rynku	W 2015 r. UE wprowadziła rezerwę stabilności rynkowej (decyzja (UE) 2015/1814), której funkcjonowanie zostało wzmocnione dyrektywą (UE) 2018/410.	— art. 19 ust. 5 ustawy dotyczącej CO ₂ — art. 48 rozporządzenia dotyczącego CO ₂ , w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy. W prawodawstwie szwajcarskim przewidziana jest możliwość zmniejszenia wolumenów uprawnień sprzedawanych na aukcji w przypadku znacznego wzrostu liczby uprawnień na rynku ze względów ekonomicznych. Strony współpracują w celu zapewnienia odpowiedniego wkładu w stabilność rynku.

	Kryteria podstawowe	W odniesieniu do ETS UE	W odniesieniu do ETS Szwajcarii
6	Poziom nadzoru rynku musi być co najmniej tak rygorystyczny jak poziomy określone w:	— dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającej dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (MiFID II)	— ustawie federalnej z dnia 22 czerwca 2007 r. w sprawie szwajcarskiego organu nadzoru rynku finansowego — ustawie federalnej z dnia 19 czerwca 2015 r. w sprawie infrastruktury rynku finansowego i praktyk rynkowych w zakresie obrotu papierami wartościowymi i instrumentami pochodnymi
		— rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającym rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (MiFIR) — rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylającym dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (rozporządzenie MAR) — dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/57/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie sankcji karnych za nadużycia na rynku (dyrektywa w sprawie nadużyć na rynku)	— ustawie federalnej z dnia 15 czerwca 2018 r. w sprawie instytucji finansowych — ustawie federalnej z dnia 10 października 1997 r. w sprawie zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy. W rozporządzeniu w sprawie szwajcarskiego rynku finansowego nie definiuje się prawnego charakteru uprawnień do emisji. W szczególności uprawnienia do emisji nie są kwalifikowane jako papiery wartościowe w ustawie w sprawie infrastruktury rynku finansowego, a zatem nie są zbywalne w regulowanych systemach obrotu. Ponieważ uprawnienia do emisji nie kwalifikują się jako papiery wartościowe, szwajcarskie rozporządzenie w sprawie papierów wartościowych nie ma zastosowania do handlu uprawnieniami do emisji poza rynkiem regulowanym na rynkach wtórnych.
		— dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniającej rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (dyrektywa w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy), w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.	umowy na instrument pochodny kwalifikują się jako papiery wartościowe zgodnie z ustawą w sprawie infrastruktury rynku finansowego. Obejmuje to również instrumenty pochodne, w których instrumentem bazowym są uprawnienia do emisji. Bazujące na uprawnieniach do emisji instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym między kontrahentami niefinansowymi oraz kontrahentami finansowymi są objęte przepisami ustawy w sprawie infrastruktury rynku finansowego.
7	Współpraca w zakresie nadzoru rynku	Strony ustanawiają odpowiednie ustalenia dotyczące współpracy w zakresie nadzoru rynku. Ustalenia dotyczące współpracy dotyczą wymiany informacji i egzekwowania zobowiązań wynikających z odnośnych systemów stron w zakresie nadzoru rynku. Strony informują Wspólny Komitet o wszelkich takich ustaleniach.	
8	Ograniczenia jakościowe w odniesieniu do międzynarodowych jednostek emisji muszą być co najmniej tak rygorystyczne jak ograniczenia określone w:	— art. 11a i 11b dyrektywy 2003/87/WE — rozporządzeniu Komisji (UE) nr 550/2011 z dnia 7 czerwca 2011 r. ustalającym, na mocy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, pewne ograniczenia	— art. 5 i 6 ustawy dotyczącej CO₂ — art. 4 i art. 4a ust. 1 rozporządzenia dotyczącego CO₂ oraz w załączniku 2 do tego rozporządzenia

	Kryteria podstawowe	W odniesieniu do ETS UE	W odniesieniu do ETS Szwajcarii
		w zakresie wykorzystania międzynarodowych jednostek z tytułu projektów związanych z gazami przemysłowymi — art. 58 rozporządzenia Komisji (UE) nr 389/2013 z dnia 2 maja 2013 r. ustanawiającego rejestr Unii zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, decyzjami nr 280/2004/WE i nr 406/2009/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającego rozporządzenia Komisji (UE) nr 920/2010 i (UE) nr 1193/2011 w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.	w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.
9	Ograniczenia ilościowe w odniesieniu do międzynarodowych jednostek emisji muszą być co najmniej tak rygorystyczne jak ograniczenia określone w:	— art. 11a dyrektywy 2003/87/WE — rozporządzeniu Komisji (UE) nr 389/2013 z dnia 2 maja 2013 r. ustanawiającym rejestr Unii zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, decyzjami Parlamentu Europejskiego i Rady nr 280/2004/WE i nr 406/2009/WE oraz uchylającym rozporządzenia Komisji (UE) nr 920/2010 i (UE) nr 1193/2011 — rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1123/2013 z dnia 8 listopada 2013 r. w sprawie określania uprawnień do międzynarodowych jednostek emisji zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy. W prawie Unii nie przewiduje się uprawnień do wykorzystywania międzynarodowych jednostek emisji po 2021 r.	— art. 16 ust. 2 ustawy dotyczącej CO₂ — art. 55b rozporządzenia dotyczącego CO₂ w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy. W przepisach tych przewidziano jedynie wykorzystywanie międzynarodowych jednostek emisji do 2020 r.
10	Przydział bezpłatnych uprawnień oblicza się na podstawie wzorców porównawczych i współczynników korygujących. Maksymalnie pięć procent liczby uprawnień na okres 2013–2020 jest rezerwowanych dla nowych instalacji. Uprawnienia, których nie przydziela się bezpłatnie, sprzedaje się na aukcji lub unieważnia się. W tym celu ETS musi być zgodny co najmniej z:	— art. 10, 10a, 10b i 10c dyrektywy 2003/87/WE — decyzją Komisji 2011/278/UE z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na mocy art. 10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady	— art. 18 ust. 3 oraz art. 19 ust. 2–6 ustawy dotyczącej CO₂ — art. 45 ust. 2 i art. 46, 46a, 46b, 46c i 48 rozporządzenia dotyczącego CO₂ i załącznik 9 do tego rozporządzenia w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy. Przydziały bezpłatnych uprawnień nie przekraczają poziomów uprawnień przydzielonych instalacjom w ramach ETS UE.

	Kryteria podstawowe	W odniesieniu do ETS UE	W odniesieniu do ETS Szwajcarii
		— decyzją Komisji 2013/448/UE z dnia 5 września 2013 r. dotyczącą krajowych środków wykonawczych w odniesieniu do przejściowego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych zgodnie z art. 11 ust. 3 dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady — decyzją Komisji (UE) 2017/126 z dnia 24 stycznia 2017 r. zmieniającą decyzję 2013/448/UE w odniesieniu do ustalenia jednolitego międzysektorowego współczynnika korygującego zgodnie z art. 10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (obliczenia służące do ustalenia międzysektorowego współczynnika korygującego dla ETS UE na lata 2013–2020)	
		— decyzją Komisji 2014/746/UE z dnia 27 października 2014 r. ustalającą, zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, wykaz sektorów i podsektorów uważanych za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji na lata 2015–2019 — dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/410 z dnia 14 marca 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia efektywnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych (wykaz sektorów i podsektorów narażonych na znaczące ryzyko ucieczki emisji na lata 2015–2020)	
		— rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2019/331 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na podstawie art. 10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady — decyzją delegowaną Komisji (UE) 2019/708 z dnia 15 lutego 2019 r. uzupełniającą dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie wskazania sektorów i podsektorów uznanych za narażone na ryzyko ucieczki emisji w okresie 2021–2030	

	Kryteria podstawowe	W odniesieniu do ETS UE	W odniesieniu do ETS Szwajcarii
		— wszelkimi międzysektorowymi współczynnikami korygującymi w ramach ETS UE w latach 2021–2025 lub 2026–2030 w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.	
11	W ramach ETS przewiduje się sankcje nakładane w takich samych okolicznościach i takim samym wymiarze, jak te w:	— art. 16 dyrektywy 2003/87/WE, w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.	— art. 21 ustawy dotyczącej CO ₂ — art. 56 rozporządzenia dotyczącego CO ₂ , w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.
12	Monitorowanie i raportowanie w ramach ETS musi być co najmniej tak rygorystyczne jak w:	— art. 14 dyrektywy 2003/87/WE i załączniku IV do tej dyrektywy — rozporządzeniu Komisji (UE) nr 601/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady — rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2018/2066 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniającym rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012 w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.	— art. 20 ustawy dotyczącej CO ₂ — art. 50–53 rozporządzenia dotyczącego CO ₂ oraz załącznikach 16 i 17 do tego rozporządzenia w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.
13	Weryfikacja i akredytacja w ramach ETS musi być co najmniej tak rygorystyczna jak w:	— art. 15 dyrektywy 2003/87/WE i załączniku V do tej dyrektywy — rozporządzeniu Komisji (UE) nr 600/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie weryfikacji raportów na temat wielkości emisji gazów cieplarnianych i raportów dotyczących tonokilometrów oraz akredytacji weryfikatorów zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady — rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2018/2067 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie weryfikacji danych oraz akredytacji weryfikatorów na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.	— art. 51–54 rozporządzenia dotyczącego CO ₂ , w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.

B. Kryteria podstawowe dotyczące lotnictwa

	Kryteria podstawowe	Dla UE	Dla Szwajcarii
1	Obowiązkowy charakter uczestnictwa w ETS	Uczestnictwo w ETS jest obowiązkowe w przypadku działań lotniczych zgodnie z kryteriami, które wymieniono poniżej.	Uczestnictwo w ETS jest obowiązkowe w przypadku działań lotniczych zgodnie z kryteriami, które wymieniono poniżej.
2	Uwzględnienie działań lotniczych i gazów cieplarnianych oraz przypisywanie lotów i odpowiadających im emisji zgodnie z zasadą miejsca rozpoczęcia lotu określoną w:	— dyrektywie 2003/87/WE, zmienionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2392 z dnia 13 grudnia 2017 r., w której przewidziano tymczasowe odroczenie egzekwowania przepisów w odniesieniu do lotów do i z państw, z którymi nie osiągnięto porozumienia na podstawie art. 25 dyrektywy 2003/87/WE — art. 17, 29, 35 i 56 rozporządzenia Komisji (UE) nr 389/2013 z dnia 2 maja 2013 r. ustanawiającego rejestr Unii zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, decyzjami nr 280/2004/WE i nr 406/2009/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającego rozporządzenia Komisji (UE) nr 920/2010 i (UE) nr 1193/2011 oraz w załączniku VII do tego rozporządzenia w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.	1. Zakres uwzględniania Loty, które kończą się lub rozpoczynają na lotnisku znajdującym się na terytorium Szwajcarii, z wyłączeniem lotów z lotniska znajdującego się na terytorium EOG. Wszelkie tymczasowe odstępstwa w odniesieniu do zakresu ETS, takie jak odstępstwa w rozumieniu art. 28a dyrektywy 2003/87/WE, można stosować w odniesieniu do ETS Szwajcarii zgodnie z odstępstwami wprowadzonymi do ETS UE. Przy działaniach lotniczych uwzględnia się tylko emisje CO₂.
		Od dnia 1 stycznia 2020 r. loty z lotnisk znajdujących się na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego („EOG”) do lotnisk znajdujących się na terytorium Szwajcarii zostają uwzględnione w systemie ETS UE, natomiast loty z lotnisk znajdujących się na terytorium Szwajcarii do lotnisk znajdujących się na terytorium EOG zostają wyłączone z tego systemu zgodnie z art. 25a dyrektywy 2003/87/WE.	2. Ograniczenia zakresu Ogólny zakres, o którym mowa w pkt 1, nie obejmuje: 1. lotów wykonywanych wyłącznie w celu przewozu, w czasie wypełniania oficjalnej misji, panującego monarchy i członków jego najbliższej rodziny, głów państw, szefów rządów i ministrów wchodzących w skład rządu, w przypadku gdy jest to zaznaczone w odpowiednim polu planu lotu; 2. lotów wojskowych, lotów służby celnej i policji; 3. lotów poszukiwawczo-ratowniczych, lotów przeciwpożarowych i gaśniczych, lotów z pomocą humanitarną, lotów służby ratownictwa medycznego; 4. lotów wykonywanych wyłącznie na mocy przepisów wykonywania lotu z widocznością, określonych w załączniku 2 do konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym z dnia 7 grudnia 1944 r.;

	Kryteria podstawowe	Dla UE	Dla Szwajcarii
			5. lotów kończących się na lotnisku, z którego wystartował statek powietrzny, wykonywanych bez planowanego międzylądowania; 6. lotów szkoleniowych wykonywanych wyłącznie w celu uzyskania lub utrzymania licencji lub uzyskania uprawnień w przypadku członków załogi lotniczej, w przypadku gdy jest to potwierdzone odpowiednią adnotacją w planie lotu, pod warunkiem że lot nie jest wykorzystywany do przewozu pasażerów ani ładunku lub do przebazowania statku powietrznego; 7. lotów wykonywanych wyłącznie w celu przeprowadzenia badań naukowych; 8. lotów wykonywanych wyłącznie w celu sprawdzenia, przetestowania lub certyfikacji statku powietrznego lub urządzenia pokładowego lub naziemnego; 9. lotów wykonywanych przez statek powietrzny o maksymalnej certyfikowanej masie startowej poniżej 5 700 kilogramów;
			10. lotów operatorów wykonujących zarobkowe przewozy lotnicze, w przypadku których całkowite roczne emisje są niższe niż 10 000 ton w odniesieniu do lotów uwzględnionych w ETS Szwajcarii lub w przypadku gdy przez trzy kolejne czteromiesięczne okresy wykonano mniej niż 243 loty w jednym okresie w przypadku objęcia zakresem ETS Szwajcarii, jeżeli operatorzy nie są objęci zakresem ETS UE; 11. lotów operatorów wykonujących niezarobkowe przewozy lotnicze, objętych zakresem ETS Szwajcarii, w przypadku których całkowite roczne emisje są niższe niż 1 000 ton zgodnie z odpowiednim odstępstwem stosowanym w ETS UE, jeżeli operatorzy nie są objęci zakresem ETS UE. Te ograniczenia zakresu są przewidziane w: — art. 16a ustawy dotyczącej CO₂ — art. 46d i art. 55 ust. 2 rozporządzenia dotyczącego CO₂ oraz w załączniku 13 do tego rozporządzenia w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.
3	Wymiana odpowiednich danych dotyczących stosowania ograniczeń w obejmowaniu działań lotniczych zakresem ETS	Obie strony współpracują przy stosowaniu ograniczeń w obejmowaniu zakresem ETS Szwajcarii i ETS UE w odniesieniu do operatorów wykonujących zarobkowe i niezarobkowe przewozy lotnicze zgodnie z niniejszym załącznikiem. Przede wszystkim obie strony zapewniają terminowe przekazywanie wszystkich odpowiednich danych, aby umożliwić prawidłową identyfikację lotów i operatorów statków powietrznych objętych zakresem ETS Szwajcarii i ETS UE.	

	Kryteria podstawowe	Dla UE	Dla Szwajcarii
4	Pułap (łączna liczba uprawnień, które mają zostać przydzielone operatorom statków powietrznych)	Art. 3c dyrektywy 2003/87/WE, w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy. Art. 3c dyrektywy 2003/87/WE pierwotnie przydzielał uprawnienia następująco: — 15 % sprzedaje się na aukcji, — 3 % przeznaczają się do specjalnej rezerwy, — 82 % przydziela się bezpłatnie. Przydziały zostały zmienione rozporządzeniem (UE) nr 421/2014, na mocy którego przydział bezpłatnych uprawnień został zmniejszony proporcjonalnie do ograniczenia obowiązku umorzenia uprawnień (art. 28a ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE). W rozporządzeniu (UE) 2017/2392, w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy, przedłużono stosowanie tego podejścia do 2023 r. oraz zastosowano współczynnik liniowy redukcji wynoszący 2,2 % od dnia 1 stycznia 2021 r..	Pułap musi odzwierciedlać podobny poziom rygorystyczności jak pułap określony w ETS UE, w szczególności w odniesieniu do wielkości redukcji wyrażonej w procentach uzyskanej na przestrzeni lat i pomiędzy okresami rozliczeniowymi. Uprawnienia w ramach pułapu przydziela się w następujący sposób: — 15 % sprzedaje się na aukcji, — 3 % przeznaczają się do specjalnej rezerwy, — 82 % przydziela się bezpłatnie. Powyższy sposób przydzielania można poddać przeglądowi zgodnie z art. 6 i 7 niniejszej umowy.
			Do 2020 r. liczbę uprawnień w ramach pułapu oblicza się oddolnie na podstawie uprawnień, które mają zostać przydzielone bezpłatnie zgodnie z przedstawionym powyżej sposobem rozdzielania uprawnień w ramach pułapu. Zastosowanie jakichkolwiek tymczasowych odstępstw w odniesieniu do zakresu ETS wymaga wprowadzenia odpowiednich i proporcjonalnych korekt wielkości, jakie mają zostać przydzielone. Począwszy od 2021 r., liczbę uprawnień w ramach pułapu ustala się w zależności od pułapu z 2020 r., z uwzględnieniem możliwej wielkości redukcji wyrażonej w procentach zgodnie z ETS UE. Jest przewidziane w: — art. 18 ustawy dotyczącej CO₂ — art. 46e rozporządzenia dotyczącego CO₂ oraz w załączniku 15 do tego rozporządzenia w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.
5	Przydział uprawnień dla lotnictwa w drodze sprzedaży aukcyjnej	— art. 3d i art. 28a ust. 3 dyrektywy 2003/87/WE, w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.	Sprzedaży na aukcji szwajcarskich uprawnień do emisji przeznaczonych do sprzedaży na aukcji dokonuje właściwy organ szwajcarski. Szwajcaria jest uprawniona do pobierania dochodów uzyskanych ze sprzedaży szwajcarskich uprawnień na aukcji. Jest przewidziane w: — art. 19a ust. 2 i 4 ustawy dotyczącej CO₂

	Kryteria podstawowe	Dla UE	Dla Szwajcarii
			— art. 48 rozporządzenia dotyczącego CO ₂ oraz w załączniku 15 do tego rozporządzenia w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.
6	Specjalna rezerwa dla niektórych operatorów statków powietrznych	— art. 3f dyrektywy 2003/87/WE w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.	Uprawnienia przeznacza się do specjalnej rezerwy dla nowych instalacji i szybko rozwijających się podmiotów; nie dotyczy to okresu do 2020 r., w którym Szwajcaria nie będzie miała specjalnej rezerwy, ponieważ rokiem referencyjnym dla pozyskiwania danych w odniesieniu do szwajcarskich działań lotniczych jest 2018 r. Specjalna rezerwa jest przewidziana w: — art. 18 ust. 3 ustawy dotyczącej CO ₂ — art. 46e rozporządzenia dotyczącego CO ₂ oraz w załączniku 15 do tego rozporządzenia w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.
7	Wzorzec porównawczy dla przydziału bezpłatnych uprawnień dla operatorów statków powietrznych	— art. 3e dyrektywy 2003/87/WE, w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy. Roczny wzorzec porównawczy wynosi 0,000642186914222035 uprawnień na tonokilometr.	Wzorzec porównawczy nie może przewyższać wzorca porównawczego wykorzystywanego w przypadku ETS UE. Do 2020 r. roczny wzorzec porównawczy wynosi 0,000642186914222035 uprawnień na tonokilometr. Wzorzec porównawczy jest przewidziany w: — art. 46f ust. 1 i 2 rozporządzenia dotyczącego CO ₂ oraz w załączniku 15 do tego rozporządzenia w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.
8	Przydział bezpłatnych uprawnień do emisji dla operatorów statków powietrznych	— art. 3e dyrektywy 2003/87/WE, w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy. Korekt dokonuje się zgodnie z art. 25a dyrektywy 2003/87/WE w sposób proporcjonalny do odpowiednich zobowiązań w zakresie sprawozdawczości i umarzania wynikających z faktycznego objęcia zakresem ETS UE lotów pomiędzy EOG a Szwajcarią,	Liczbę uprawnień do emisji przydzielanych bezpłatnie operatorom statków powietrznych oblicza się, mnożąc liczbę zgłoszonych tonokilometrów wykonanych w roku referencyjnym przez mający zastosowanie wzorzec porównawczy. Przydział bezpłatnych uprawnień jest przewidziany w: — art. 19a ust. 3 i 4 ustawy dotyczącej CO ₂ — art. 46f ust. 1 i 2 rozporządzenia dotyczącego CO ₂ oraz w załączniku 15 do tego rozporządzenia w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.
9	Ograniczenia jakościowe w odniesieniu do międzynarodowych jednostek emisji muszą być co najmniej tak rygorystyczne jak ograniczenia określone w:	art. 11a i 11b dyrektywy 2003/87/WE w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 389/2013 z dnia 2 maja 2013 r. ustanawiającym rejestr Unii zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu	— art. 5 i 6 ustawy dotyczącej CO ₂ — art. 4 i art. 4a ust. 1 rozporządzenia dotyczącego CO ₂ oraz w załączniku 2 do tego rozporządzenia w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.

	Kryteria podstawowe	Dla UE	Dla Szwajcarii
		Europejskiego i Rady, decyzjami nr 280/2004/WE i nr 406/2009/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającym rozporządzenia Komisji (UE) nr 920/2010 i (UE) nr 1193/2011 w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.	
10	Ograniczenia ilościowe dotyczące wykorzystywania międzynarodowych jednostek emisji	— art. 11a dyrektywy 2003/87/WE — rozporządzenie Komisji (UE) nr 389/2013 z dnia 2 maja 2013 r. ustanawiające rejestr Unii zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, decyzjami nr 280/2004/WE i nr 406/2009/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylające rozporządzenia Komisji (UE) nr 920/2010 i (UE) nr 1193/2011 — rozporządzenie Komisji (UE) nr 1123/2013 z dnia 8 listopada 2013 r. w sprawie określania uprawnień do międzynarodowych jednostek emisji zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.	Do 2020 r. wykorzystanie międzynarodowych jednostek emisji wynosi 1,5 % zweryfikowanych emisji. Jest to przewidziane w: — art. 55d rozporządzenia dotyczącego CO₂ w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.
11	Pozyskiwanie danych dotyczących tonokilometrów za rok referencyjny	— art. 3e dyrektywy 2003/87/WE, w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.	Bez uszczerbku dla postanowienia poniżej pozyskiwanie danych dotyczących tonokilometrów odbywa się w tym samym czasie i z wykorzystaniem tego samego podejścia co w przypadku pozyskiwania danych dotyczących tonokilometrów dla ETS UE. Do 2020 r. rokiem referencyjnym dla pozyskiwania danych w odniesieniu do szwajcarskich działań lotniczych jest rok 2018, zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym pozyskiwania danych dotyczących tonokilometrów i przygotowywania planów monitorowania w zakresie odległości pokonywanych przez statek powietrzny, w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy. Jest to przewidziane w: — art. 19a ust. 3 i 4 ustawy dotyczącej CO₂ — rozporządzeniu dotyczącym pozyskiwania danych dotyczących tonokilometrów i przygotowywania planów monitorowania w zakresie odległości pokonywanych przez statek powietrzny w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.

	Kryteria podstawowe	Dla UE	Dla Szwajcarii
12	Monitorowanie i sprawozdawczość	— art. 14 dyrektywy 2003/87/WE i załącznik IV do dyrektywy 2003/87/WE — rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady — rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2066 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012	Przepisy dotyczące monitorowania i sprawozdawczości muszą odzwierciedlać ten sam poziom rygorystyczności jak w przypadku ETS UE. Jest to przewidziane w: — art. 20 ustawy dotyczącej CO₂ — art. 50–52 rozporządzenia dotyczącego CO₂ oraz załącznikach 16 i 17 do tego rozporządzenia w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.
		— rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/1603 z dnia 18 lipca 2019 r. uzupełniające dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do środków przyjętych przez Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego w odniesieniu do monitorowania, raportowania i weryfikacji emisji lotniczych w celu wdrożenia globalnego środka rynkowego w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.	
13	Weryfikacja i akredytacja	— art. 15 dyrektywy 2003/87/WE i załącznik V do tej dyrektywy — rozporządzenie Komisji (UE) nr 600/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie weryfikacji raportów na temat wielkości emisji gazów cieplarnianych i raportów dotyczących tonokilometrów oraz akredytacji weryfikatorów zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady	Przepisy dotyczące weryfikacji i akredytacji muszą odzwierciedlać ten sam poziom rygorystyczności jak w przypadku ETS UE. Jest to przewidziane w: — art. 52 ust. 4 i 5 rozporządzenia dotyczącego CO₂ oraz załączniku 18 do tego rozporządzenia, w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.
		— rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2067 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie weryfikacji danych oraz akredytacji weryfikatorów na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.	

	Kryteria podstawowe	Dla UE	Dla Szwajcarii
14	Administracja	Stosuje się kryteria przewidziane w art. 18a dyrektywy 2003/87/WE. W tym celu oraz zgodnie z art. 25a dyrektywy 2003/87/WE, Szwajcarię uznaje się za administrujące państwo członkowskie, jeśli chodzi o przypisywanie administrowania operatorami statków powietrznych Szwajcarii i państwom członkowskim UE (EOG).	Zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym CO ₂ w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy Szwajcaria jest odpowiedzialna za administrowanie operatorami statków powietrznych: — z ważną koncesją przyznaną przez Szwajcarię, lub — z największą szacunkową ilością przypisanych emisji w Szwajcarii w ramach powiązanych ETS.
		Zgodnie z art. 25a dyrektywy 2003/87/WE właściwe organy państw członkowskich UE (EOG) są odpowiedzialne za wszystkie zadania związane z administrowaniem operatorami statków powietrznych, którzy zostali im przypisani, w tym również za zadania związane ze ETS Szwajcarii (na przykład przyjmowanie sprawozdań dotyczących zweryfikowanych emisji uwzględniających zarówno unijne, jak i szwajcarskie działania lotnicze, przydział, wydawanie i przekazywanie uprawnień, zgodność i egzekwowanie prawa). Komisja Europejska dokonuje dwustronnych ustaleń z właściwymi organami szwajcarskimi w sprawie przekazywania istotnych dokumentów i informacji.	Właściwe organy szwajcarskie są odpowiedzialne za wszystkie zadania związane z administrowaniem operatorami statków powietrznych, którzy zostali przypisani Szwajcarii, w tym również za zadania związane ze ETS UE (na przykład przyjmowanie sprawozdań dotyczących zweryfikowanych emisji uwzględniających zarówno unijne, jak i szwajcarskie działania lotnicze, przydział, wydawanie i przekazywanie uprawnień, zgodność i egzekwowanie prawa). Właściwe organy szwajcarskie dokonują dwustronnych ustaleń z Komisją Europejską w sprawie przekazywania istotnych dokumentów i informacji.
		W szczególności Komisja Europejska zapewnia przekazywanie operatorom statków powietrznych administrowanym przez Szwajcarię przydziału bezpłatnych unijnych uprawnień do emisji. W przypadku zawarcia umowy dwustronnej dotyczącej administrowania lotami wykonywanymi w relacji z portem lotniczym EuroAirport Bazylea-Miluza-Fryburg, które nie pociąga za sobą zmian dyrektywy 2003/87/WE, Komisja Europejska w razie potrzeby ułatwia wdrożenie tej umowy, pod warunkiem że nie doprowadzi ona do podwójnego liczenia.	W szczególności właściwe organy szwajcarskie przekazują operatorom statków powietrznych administrowanym przez państwa członkowskie UE (EOG) przydział bezpłatnych szwajcarskich uprawnień. Jest to przewidziane w odpowiednich przepisach szwajcarskich, czyli w ustawie dotyczącej CO ₂ i w rozporządzeniu dotyczącym CO ₂ , w szczególności w: — art. 39 ust. 1a ustawy dotyczącej CO ₂ — art. 46d rozporządzenia dotyczącego CO ₂ oraz w załączniku 14 do tego rozporządzenia w wersji obowiązującej w dniu wejścia w życie niniejszej umowy.
15	Umorzenie	Oceniając przestrzeganie zasad przez operatorów statków powietrznych na podstawie liczby umorzonych uprawnień, właściwe organy państw członkowskich UE (EOG) w pierwszym rzędzie uwzględniają emisje objęte systemem ETS Szwajcarii i wykorzystują pozostałą liczbę umorzonych uprawnień, aby uwzględnić emisje objęte systemem ETS UE.	Oceniając przestrzeganie zasad przez operatorów statków powietrznych na podstawie liczby umorzonych uprawnień, właściwe organy Szwajcarii w pierwszym rzędzie uwzględniają emisje uwzględnione w ETS UE i wykorzystują pozostałą liczbę umorzonych uprawnień, aby uwzględnić emisje uwzględnione w ETS Szwajcarii.

	Kryteria podstawowe	Dla UE	Dla Szwajcarii
16	Egzekwowanie prawa	W przypadku gdy niezbędne jest podjęcie dodatkowych działań w zakresie egzekwowania prawa przez organ administrujący operatora, strony egzekwują przepisy swoich odpowiednich ETS w stosunku do operatorów statków powietrznych, którzy nie wypełniają obowiązków odnośnego systemu, bez względu na to, czy operator jest administrowany przez właściwy organ UE (EOG), czy też przez właściwy organ szwajcarski.	
17	Administracyjne przypisanie operatorów statków powietrznych	Zgodnie z art. 25a dyrektywy 2003/87/WE w wykazie operatorów statków powietrznych opublikowanym przez Komisję Europejską zgodnie z art. 18a ust. 3 dyrektywy 2003/87/WE dla każdego operatora statku powietrznego wskazane zostaje państwo administrujące, w tym również Szwajcaria. Operatorzy statków powietrznych przypisani Szwajcarii po raz pierwszy po wejściu w życie niniejszej umowy są administrowani przez Szwajcarię po dniu 30 kwietnia roku przypisania i przed dniem 1 sierpnia roku przypisania. Obie strony współpracują w zakresie wymiany istotnych dokumentów i informacji. Przypisanie operatora statku powietrznego nie wpływa na uwzględnienie tego operatora statku powietrznego w odpowiednim ETS (tj. operator uwzględniony w ETS UE, który jest administrowany przez właściwy organ szwajcarski, musi mieć taki sam zakres obowiązków w ramach ETS UE, będąc równocześnie uwzględniony w ETS Szwajcarii, i odwrotnie).	
18	Procedury wdrażania	Wszelkie dalsze procedury potrzebne do organizacji pracy i współpracy w ramach punktu kompleksowej obsługi dla posiadaczy rachunków w dziedzinie lotnictwa opracowuje i przyjmuje Wspólny Komitet po podpisaniu niniejszej umowy zgodnie z art. 12, 13 i 22 niniejszej umowy. Te procedury są stosowane od daty, w której rozpoczyna się stosowanie niniejsza umowa.	
19	Pomoc ze strony Eurocontrolu	Dla części dotyczącej lotnictwa zawartej w niniejszej umowie, Komisja Europejska włącza Szwajcarię do mandatu przyznanego Eurocontrolowi w odniesieniu do ETS UE.	

C. Kryteria podstawowe dotyczące rejestrów

ETS każdej ze stron zawiera rejestr i dziennik transakcji, które muszą spełniać poniższe kryteria podstawowe dotyczące mechanizmów i procedur bezpieczeństwa oraz w odniesieniu do otwierania rachunków i zarządzania nimi.

Kryteria podstawowe w odniesieniu do mechanizmów i procedur bezpieczeństwa:

Rejestry i dzienniki transakcji prowadzone są w taki sposób, aby chronić poufność, integralność, dostępność i autentyczność danych przechowywanych w systemie. W tym celu strony wdrażają poniższe mechanizmy bezpieczeństwa:

Kryteria podstawowe
Uzyskanie dostępu do rachunków wymaga dwuskładnikowego mechanizmu uwierzytelniania w przypadku wszystkich użytkowników starających się uzyskać dostęp do rachunku.
Mechanizm podpisania transakcji jest wymagany zarówno dla rozpoczęcia, jak i dla zatwierdzenia transakcji. Kod potwierdzający wysyła się użytkownikom poza pasmem.
Każda z poniższych operacji zostaje rozpoczęta przez jedną osobę i zatwierdzona przez inną osobę (zasada czworga oczu):
— wszystkie operacje podejmowane przez administratora, chyba że zastosowanie mają uzasadnione wyjątki określone w normach technicznych powiązania,
— wszystkie przypadki przekazywania jednostek, chyba że inny środek zapewnia taki sam poziom bezpieczeństwa.
Funkcjonuje system powiadomień, który ostrzega użytkowników, gdy wykonywane są operacje z udziałem ich rachunków i posiadanych uprawnień.
Stosuje się co najmniej 24-godzinne opóźnienie pomiędzy rozpoczęciem przekazywania a jego wykonaniem, aby wszyscy użytkownicy otrzymali informację i mogli powstrzymać każde przekazywanie, wobec którego istnieje podejrzenie, że jest bezprawne.

Kryteria podstawowe

Ponadto szwajcarski administrator i centralny administrator Unii podejmują kroki, aby poinformować użytkowników o ich obowiązkach w zakresie bezpieczeństwa systemów, z których korzystają (np. komputer stacjonarny, sieć...) oraz w odniesieniu do przetwarzania danych lub korzystania z internetu.

Jeżeli chodzi o uprawnienia, emisje za rok 2020 mogą być pokryte wyłącznie z puli uprawnień do emisji wydanych w latach 2013–2020.

Kryteria podstawowe w odniesieniu do otwierania rachunków i zarządzania nimi

Kryteria podstawowe

Otwarcie rachunku operatora/rachunku posiadania operatora

Składany przez operatora lub właściwy organ wniosek o otwarcie rachunku operatora/rachunku posiadania operatora kieruje się do krajowego administratora (w przypadku Szwajcarii do Federalnego Urzędu Ochrony Środowiska, FOEN). Wniosek musi zawierać informacje wystarczające do identyfikacji instalacji ETS i odpowiedniego identyfikatora instalacji.

Otwarcie rachunku operatora statku powietrznego/rachunku posiadania operatora statku powietrznego

Każdy operator statku powietrznego uwzględniony w ETS Szwajcarii lub w ETS UE posiada jeden rachunek operatora statku powietrznego/rachunek posiadania operatora statku powietrznego. W przypadku operatorów statków powietrznych administrowanych przez właściwy organ szwajcarski rachunek prowadzony jest w rejestrze Szwajcarii. Operator statku powietrznego lub upoważniony przedstawiciel operatora statku powietrznego kieruje wniosek do krajowego administratora (w przypadku Szwajcarii do FOEN) w terminie 30 dni roboczych od zatwierdzenia planu monitorowania operatora statku powietrznego lub od jego przekazania przez państwo członkowskie UE (EOG) do organów szwajcarskich. Wniosek zawiera unikalny kod (unikalne kody) statku powietrznego, którego operatorem jest wnioskodawca, który jest uwzględniony w ETS Szwajcarii lub ETS UE.

Otwarcie rachunku osobistego/osobistego rachunku posiadania

Wniosek o otwarcie rachunku osobistego/osobistego rachunku posiadania kieruje się do krajowego administratora (w przypadku Szwajcarii do FOEN). Zawiera on informacje wystarczające do identyfikacji posiadacza rachunku/wnioskodawcy oraz zawiera co najmniej:

- w przypadku osoby fizycznej: uwierzytelnioną kopię dowodu tożsamości i dane kontaktowe;
- w przypadku osoby prawnej:
 - wyciąg z rejestru handlowego, lub
 - instrumenty ustanawiające podmiot prawny i dokument potwierdzający rejestrację podmiotu prawnego
- wyciąg z rejestru karnego osoby fizycznej lub, w przypadku osoby prawnej, wyciągi z rejestru karnego jej dyrektorów.

Upoważnieni przedstawiciele/przedstawiciele rachunku

Każde konto ma co najmniej jednego upoważnionego przedstawiciela/przedstawiciela rachunku, którego mianuje przyszły posiadacz rachunku. Upoważnieni przedstawiciele/przedstawiciele rachunku inicjują transakcje oraz inne procesy w imieniu posiadacza rachunku. Mianując upoważnionego przedstawiciela, przekazuje się jednocześnie następujące informacje dotyczące upoważnionego przedstawiciela/przedstawiciela rachunku:

- dane osobowe i dane kontaktowe,
- dokument poświadczający tożsamość,
- wyciąg z rejestru karnego.

Sprawdzanie dokumentów

Poświadcza się zgodność z oryginałem każdej kopii dokumentu, którą przedłożono jako dowód na potrzeby otwarcia rachunku osobistego/osobistego rachunku posiadania lub mianowania upoważnionego przedstawiciela/przedstawiciela rachunku. W przypadku dokumentów wydanych poza państwem, które występuje o kopię, kopia musi być również poddana legalizacji. Data poświadczenia lub, w stosownych przypadkach, legalizacji nie może być wcześniejsza niż trzy miesiące przed datą złożenia wniosku.

Odmowa otwarcia lub aktualizacji rachunku lub mianowania upoważnionego przedstawiciela/przedstawiciela rachunku

Krajowy administrator (w przypadku Szwajcarii FOEN) może odmówić otwarcia lub aktualizacji rachunku lub mianowania upoważnionego przedstawiciela/przedstawiciela rachunku, pod warunkiem że odmowa jest racjonalna i uzasadniona. Odmowa musi opierać się na co najmniej jednej z poniższych podstaw:

- przedstawione informacje i dokumenty są niekompletne, nieaktualne lub niedokładne, bądź fałszywe,
-

- wobec przyszłego przedstawiciela prowadzone jest postępowanie przygotowawcze w sprawie udziału w oszustwie obejmującym uprawnienia lub jednostki Kioto, w praniu pieniędzy, finansowaniu terroryzmu lub w innych poważnych przestępstwach, w których rachunek może stanowić narzędzie, lub jeżeli w poprzednich pięciu latach wydano wobec takiej osoby wyrok skazujący z wyżej wymienionych powodów,
- powody określone w prawie krajowym lub prawie Unii.

Regularny przegląd informacji o rachunku

Posiadacze rachunków natychmiast zgłaszają krajowemu administratorowi (w przypadku Szwajcarii FOEN) wszelkie zmiany dotyczące rachunku lub zmiany danych użytkownika, popierając te zgłoszenia informacjami wymaganymi przez krajowego administratora, który jest odpowiedzialny za terminowe zatwierdzenie aktualizacji informacji.

Co najmniej raz na trzy lata krajowy administrator dokonuje oceny, czy informacje dotyczące rachunku są nadal kompletne, aktualne, dokładne i prawdziwe, oraz w stosownych przypadkach zwraca się do posiadacza rachunku o powiadomienie o wszelkich zmianach.

Zawieszenie dostępu do rachunku

Dostęp do rachunków może zostać zawieszony, w przypadku gdy doszło do naruszenia któregośkolwiek z postanowień art. 3 niniejszej umowy dotyczącego rejestrów lub jeżeli prowadzone jest dochodzenie w sprawie możliwego naruszenia tych postanowień.

Poufność i ujawnienie informacji

Informacje, w tym również stan posiadania wszystkich rachunków, wszystkie przeprowadzone transakcje, niepowtarzalny jednostkowy kod identyfikacyjny uprawnień oraz niepowtarzalna wartość numeryczna numeru seryjnego jednostek Kioto posiadanych lub związanych z transakcją – przechowywane w EUTL lub SSTL, w rejestrze Unii, rejestrze Szwajcarii lub jakimkolwiek innym rejestrze protokołu z Kioto, uważa się za poufne.

Takie informacje poufne można przekazywać odnośnym podmiotom publicznym na ich wniosek, jeżeli takie wnioski służą zasadnemu celowi oraz są uzasadnione, niezbędne i proporcjonalne do celów dochodzenia lub śledztwa, wykrywania, ścigania, administracji skarbowej, egzekwowania prawa, kontroli i nadzoru finansowego, aby zapobiegać oszustwom, praniu pieniędzy, finansowaniu terroryzmu, innym poważnym przestępstwom, manipulacji na rynku lub innym naruszeniom prawa Unii lub krajowego państw członkowskich EOG lub Szwajcarii, oraz aby zwalczać takie działania, a także aby zapewnić dobre funkcjonowanie ETS UE i ETS Szwajcarii).

D. Kryteria podstawowe dotyczące platform i działań aukcyjnych

Podmioty prowadzące aukcje uprawnień w ramach ETS stron spełniają następujące kryteria podstawowe oraz przeprowadzać aukcje zgodnie z nimi.

	Kryteria podstawowe
1	Podmiot prowadzący aukcje zostaje wybrany w drodze procedury, która zapewnia przejrzystość, proporcjonalność, równe traktowanie, niedyskryminację oraz konkurencję między różnymi potencjalnymi platformami aukcyjnymi na podstawie unijnego lub krajowego prawa zamówień publicznych.
2	Podmiot prowadzący aukcję jest uprawniony do prowadzenia tej działalności i zapewnia niezbędne zabezpieczenia podczas wykonywania swoich zadań; zabezpieczenia te obejmują m.in. uzgodnienia służące identyfikacji potencjalnych negatywnych skutków wszelkiego konfliktu interesów i zarządzaniu nimi, identyfikacji ryzyka, na które narażony jest rynek, i zarządzaniu nim, a także służące zapewnieniu obowiązywania przejrzystych i nieuznaniowych przepisów i procedur uczciwej i należytej sprzedaży na aukcji oraz wystarczających zasobów finansowych w celu ułatwienia należytego funkcjonowania.
3	Uzyskanie dostępu do aukcji uzależnione jest od spełnienia minimalnych wymogów w odniesieniu do odpowiednich kontroli należytej staranności wobec klienta w celu zapewnienia, aby uczestnicy nie stwarzali zagrożenia dla prawidłowego przebiegu aukcji.
4	Proces sprzedaży na aukcji jest przewidywalny, w szczególności pod względem czasu i sekwencjonowania sprzedaży oraz szacowanych ilości, które mają zostać udostępnione. Główne elementy metody sprzedaży na aukcji, w tym również harmonogram, daty oraz szacowane ilości sprzedaży publikuje się na stronie internetowej podmiotu prowadzącego sprzedaż na aukcji co najmniej miesiąc przed rozpoczęciem aukcji. Wszelkie znaczące korekty również ogłasza się z największym możliwym wyprzedzeniem.

	Kryteria podstawowe
5	Sprzedaż uprawnień na aukcji przeprowadzana jest celem ograniczenia do minimum wszelkiego wpływu na ETS każdej ze stron. Podmiot odpowiedzialny za sprzedaż na aukcji zapewnia, aby ceny rozliczenia aukcji nie odbiegały znacząco od odpowiednich cen uprawnień na rynku wtórnym w okresie sprzedaży na aukcji – sytuacja taka wskazywałaby na wadliwość aukcji. Metodyka określająca rozbieżność, o której mowa w poprzednim zdaniu, powinna zostać przekazana właściwym organom sprawującym funkcje nadzoru rynku.
6	Wszystkie informacje niepublne dotyczące aukcji, w tym wszelkie przepisy, wytyczne i formularze, zostają opublikowane w sposób otwarty i przejrzysty. Wyniki każdej przeprowadzonej aukcji są opublikowane tak szybko, jak to jest w rozsądny sposób wykonalne, oraz uwzględniać istotne informacje niepublne. Sprawozdania z wyników aukcji publikuje się co najmniej raz w roku.
7	Sprzedaż uprawnień na aukcji odbywa się z uwzględnieniem odpowiednich norm i procedur służących złagodzeniu ryzyka wystąpienia zachowania antykonkurencyjnego, nadużyć na rynku, prania pieniędzy i finansowania terroryzmu poprzez aukcje. W takim zakresie, w jakim jest to możliwe, takie przepisy i procedury są nie mniej rygorystyczne niż te mające zastosowanie do rynków finansowych w ramach odpowiednich systemów prawnych stron. W szczególności podmiot prowadzący sprzedaż na aukcji odpowiada za wdrożenie środków, procedur i procesów zapewniających integralność aukcji. Ponadto podmiot ten monitoruje zachowanie uczestników rynku oraz powiadamia właściwe organy publiczne w przypadku wystąpienia zachowania antykonkurencyjnego, nadużycia na rynku, prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.
8	Podmiot prowadzący aukcje i sprzedaż uprawnień na aukcji podlega odpowiedniemu nadzorowi ze strony właściwych organów. Wyznaczone właściwe organy posiadają kompetencje prawne i rozwiązania techniczne niezbędne do tego, aby nadzorować: — organizację i postępowanie operatorów platform aukcyjnych, — organizację i postępowanie profesjonalnych pośredników działających w imieniu klientów, — zachowanie i transakcje uczestników rynku, aby zapobiegać wykorzystywaniu informacji wewnętrznych i manipulacjom na rynku, — transakcje uczestników rynku, aby zapobiegać praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. W takim zakresie, w jakim jest to możliwe, nadzór jest nie mniej rygorystyczny niż nadzór rynków finansowych w ramach odpowiednich systemów prawnych stron.

Szwajcaria dokłada starań, aby wykorzystać podmiot prywatny do sprzedaży swoich uprawnień na aukcji, zgodnie z przepisami dotyczącymi zamówień publicznych.

Do czasu zawarcia umowy z takim podmiotem oraz pod warunkiem że liczba uprawnień przeznaczonych do sprzedania na aukcji w ciągu roku nie przekracza ustalonego progu, Szwajcaria może w dalszym ciągu korzystać z obecnych zasad sprzedaży na aukcji, tj. aukcje mogą być prowadzone przez FOEN na następujących warunkach:

1. próg wynosi 1 000 000 uprawnień i obejmuje uprawnienia przeznaczone do sprzedaży na aukcji na potrzeby działań lotniczych;
2. zastosowanie mają kryteria podstawowe zawarte w pkt 1–8, z wyjątkiem kryteriów 1 i 2, natomiast ostatnie zdanie kryterium 5 oraz kryteria 7 i 8 mają zastosowanie jedynie do FOEN w takim zakresie, w jakim jest to możliwe.

Zastosowanie ma kryterium podstawowe zawarte w pkt 3 wraz z następującym warunkiem: wszystkim podmiotom w EOG dopuszczonym do składania ofert w aukcjach w Unii gwarantuje się dopuszczenie do składania ofert na aukcjach uprawnień szwajcarskich w ramach ustaleń w zakresie sprzedaży na aukcji obowiązujących w momencie podpisania niniejszej umowy.

Szwajcaria może udzielić pełnomocnictw podmiotom prowadzącym aukcje, znajdującym się na terytorium EOG.

ZAŁĄCZNIK II

NORMY TECHNICZNE POWIĄZANIA

W celu uruchomienia powiązania między ETS UE i ETS Szwajcarii w maju 2020 r. lub możliwie szybko po tej dacie zostanie wdrożone tymczasowe rozwiązanie. Strony współpracują w celu jak najszybszego zastąpienia tymczasowego rozwiązania rejestrów powiązaniem stałym.

W normach technicznych powiązania określa się:

- architekturę łącza komunikacyjnego,
- bezpieczeństwo przesyłania danych,
- wykaz funkcji (transakcje, uzgodnienia itp.),
- definicję usług sieciowych,
- wymogi rejestracji danych,
- ustalenia operacyjne (centrum informacyjne, wsparcie),
- plan aktywacji komunikacji i procedurę testowania,
- procedurę testowania bezpieczeństwa.

Normy techniczne powiązania wskazują, że administratorzy mają podjąć wszystkie rozsądne kroki w celu zapewnienia, aby SSTL, EUTL oraz łącza funkcjonowały 24 godziny na dobę, oraz 7 dni w tygodniu, a wszelkie zakłócenia w funkcjonowaniu SSTL, EUTL oraz łącza mają być ograniczone do minimum.

Normy techniczne powiązania wskazują, że komunikacja między SSTL a EUTL polega na bezpiecznej wymianie wiadomości SOAP (ang. Simple Object Access Protocol) przy zastosowaniu następujących technologii ⁽¹⁾:

- usług sieciowych wykorzystujących SOAP lub równoważne protokoły sieciowe,
- sprzętowej wirtualnej sieci prywatnej (VPN),
- XML (Extensible Markup Language),
- podpisu cyfrowego, oraz
- protokołów synchronizacji czasu.

W normach technicznych powiązania określa się dodatkowe wymogi bezpieczeństwa dla rejestru Szwajcarii, SSTL, rejestru Unii oraz EUTL, a same normy techniczne powiązania odnotowuje się w „planie zarządzania bezpieczeństwem”. W szczególności w normach technicznych powiązania określa się, że:

- jeżeli istnieje podejrzenie, że bezpieczeństwo rejestru Szwajcarii, SSTL, rejestru Unii lub EUTL zostało naruszone, obie strony natychmiast przekazują sobie te informacje oraz zawieszają powiązanie między SSTL i EUTL,
- w przypadku naruszenia bezpieczeństwa strony zobowiązują się do natychmiastowej wymiany informacji na ten temat. W takim zakresie, w jakim dostępne są szczegóły techniczne, w ciągu 24 godzin od wystąpienia naruszenia bezpieczeństwa sprawozdanie, w którym opisano incydent (datę, przyczynę, skutek, środki zaradcze), udostępnia się administratorowi rejestru Szwajcarii oraz centralnemu administratorowi Unii.

Procedura testowania bezpieczeństwa określona w normach technicznych powiązania musi zakończyć się przed ustanowieniem łącza komunikacyjnego między SSTL a EUTL oraz w każdym przypadku, gdy wymagana jest nowa wersja lub nowe wydanie SSTL lub EUTL.

Normy techniczne powiązania zapewniają, oprócz środowiska produkcyjnego, dwa dodatkowe środowiska testowe: środowisko testowe dla twórców oprogramowania i środowisko akceptacyjne.

Za pośrednictwem administratora rejestru Szwajcarii i centralnego administratora Unii strony przedstawiają dowody na to, że w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy przeprowadzono niezależną ocenę ich systemów zgodnie z wymogami bezpieczeństwa określonymi w normach technicznych powiązania. Testowanie bezpieczeństwa, w szczególności testy penetracyjne, przeprowadza się na wszystkich głównych nowo wydanych wersjach oprogramowania zgodnie z wymogami bezpieczeństwa określonymi w normach technicznych powiązania. Testów penetracyjnych nie może przeprowadzić twórca oprogramowania ani podwykonawca twórcy oprogramowania..

⁽¹⁾ Technologie te obecnie stosuje się do tworzenia połączenia między rejestrem Unii a międzynarodowym dziennikiem transakcji, a także między rejestrem Szwajcarii a międzynarodowym dziennikiem transakcji.